

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Філософський факультет

Кафедра політичних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана
філософського факультету
з навчальної роботи

_____/Комаха Л.Г./

« ____ » _____ 20__
року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ**

для студентів

галузь знань	0301 Соціально-політичні науки
спеціальність	6.030104 політологія
освітній рівень	бакалавр
освітня програма	Політологія
спеціалізація	Теорія політики
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання

денна

Навчальний рік

2017/2018

Семестр

VI

Кількість кредитів ECTS

3

Мова викладання

українська

Форма заключного контролю

залік

Викладач: Салтовський Олександр Іванович, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробник: Салтовський Олександр Іванович, доктор політичних наук, професор,
професор кафедри політичних наук

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри
_____ (Шляхтун П.П.)

Протокол № ___ від «__» _____ 20__ р.

Схвалено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол від «_____» _____ 20__ року №__

Голова науково-методичної комісії _____ (Маслікова І.І.)

«_____» _____ 20__ року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – оволодіння студентами знаннями щодо основних етапів становлення та розвитку української державності від витоків до початку ХХ сторіччя, еволюції форми державного правління, форми територіального устрою, причини переходу від державного до недержавного стану, взаємний вплив українських державницьких традицій на та традицій державних утворень до яких входили українські землі в періоди бездержавного існування.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни: мати базові знання з політичної історії України, Центральної та Східної Європи, загальної теорії політики, історії вітчизняних та зарубіжних політичних вчень.

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна «Соціальні засади політики» належить до переліку дисциплін спеціалізації «Теорія політики» та викладається у VI семестрі бакалаврату. Виокремлюються основні історичні етапи становлення та розвитку української державності, аналізується еволюція основних форм організації державної влади: форми державного правління, територіального устрою, політичного режиму.

4. Завдання (навчальні цілі): оволодіння студентами знаннями про традиції вітчизняного державотворення, їх вплив на сучасний політичний процес.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація 4. автономність та відповідальність)		Форми викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Знати:			
1.1	категоріально-понятійний апарат політичної науки, його особливості в залежності від історичного періоду та державно-політичних обставин	Лекція, семінар, самостійна робота	Усна доповідь, реферат, залік	5
1.2	особливості організації української державності на різних історичних етапах її розвитку	Лекція, семінар, самостійна робота	Усна доповідь, реферат, залік	15
1.3	еволюція основних форм організації державної влади на різних історичних етапах становлення української державності	Лекція, семінар, самостійна робота	Усна доповідь, реферат, залік	10
1.4	елементи української державності в періоди перебування українських земель у складі інших державних утворень	Лекція, семінар, самостійна робота	Усна доповідь, реферат, залік	10
	Вміти:			
2.1	застосовувати понятійно-категоріальний апарат історико-політологічних досліджень	Лекція, самостійна робота	Реферат, залік	10
2.2	з'ясувати взаємозумовленість впливу українських державницьких традицій та іноземних державних утворень до яких входили українські землі	Семінар, самостійна робота	Реферат	10
2.3	Вплив вітчизняної та зарубіжної політичної думки на формування	Лекція, семінар, самостійна робота	Реферат, контрольна	10

	української державності на різних етапах її становлення		робота	
	Комунікація:			
3.1	використовувати знання іноземних мов для аналізу інформаційних інтернет-ресурсів, читання новітньої історичної та політологічної літератури	Самостійна робота	Реферат	5
3.2	презентувати результати проведених історико-політичних досліджень та здійсненої самостійної роботи у вигляді доповідей, повідомлень, есе, презентацій, конспектів	Самостійна робота	Реферат	5
3.3	вести полеміку з дискусійних питань історії державності України та сусідніх країн	Самостійна робота	Дискусія	5
	Автономність та відповідальність:			
4.1	самостійно шукати та критично опрацьовувати літературу з історико-політологічних досліджень, вільно володіти методами обробки, аналізу та синтезу наукової інформації	Самостійна робота	Реферат	5
4.2	самостійно вирішувати комплексні завдання, пов'язані із верифікацією результатів існуючих історико-політологічних досліджень ат сучасної політичної публіцистики	Самостійна робота	Реферат	5
4.3	нести відповідальність за достовірність та політико-ідеологічну незаангажованість проведених історико-політологічних досліджень та обстоювати власну наукову позицію	Самостійна робота	Реферат, дискусія	5

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	4.1	4.2
Програмні результати навчання (назва)					

7.Схема формування оцінки.

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає оцінювання теоретичної підготовки (результати навчання 1.1–1.3); оцінювання практичної підготовки (результати навчання 2.1-2.3); оцінювання комунікації (результати навчання 3.1-3.3);

оцінювання автономності та відповідальності (результати навчання 4.1-4.3). Загальна оцінка складає до 100 балів, що розподіляються на 80 і 20 балів відповідно між результатами семестрового і підсумкового (на заліку) оцінювання.

7.1. Форми оцінювання знань студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Усна доповідь (до 6 балів): Р.Н. 1.2,1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3
2. Доповнення (до 3 балів)
3. Реферат (есе) (до 5 балів): Р.Н. 1.3, 1.5, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1
4. Відпрацювання пропущених семінарських занять у формі реферату (до 2 балів)

Вибір і комбінування форм оцінювання знань студентів та нарахування відповідної кількості балів здійснюються залежно від конкретних навчальних ситуацій.

- підсумкове оцінювання: письмова контрольна робота в обсязі навчальної програми.

- умови допуску до підсумкового заліку: студент допускається до складення заліку за умови отримання ним за результатами семестрового оцінювання щонайменше 48 балів.

7.2. Організація оцінювання: оцінювання здійснюється за національною шкалою з переведенням у бали за стобальною шкалою: “зараховано”(60 і більше балів); “не зараховано” (менше 60 балів). Підсумкове оцінювання у формі контрольної роботи (до 20 балів) оцінюється наступним чином:

20 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов’язкову та додаткову літературу;

10 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але не вистачає аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов’язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності;

5 балів – студент в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу, у відповіді є суттєві неточності.

Остаточна кількість балів є сумою балів, отриманих за результатами семестрового оцінювання і безпосередньо на заліку.

7.3. Шкала відповідності оцінок:

Зараховано	60-100 балів
Не зараховано	0-59 балів

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекційних занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостійна робота
1	Тема 1. Найдавніші державні утворення на території України	2		6
2	Тема 2. Зародження української державності. Київська Русь.	4	4	10
3	Тема 3. Галицько-Волинська держава.	2	2	8
4	Тема 4. Елементи української державності в Литовській Русі	2	2	6
5	Тема 5. Козацька держава	6	2	8
6	Тема 6. Українська державність доби національно-визвольних змагань 1917-1920 рр.	6		10
7	Тема 7. Українська Радянська Соціалістична Республіка	4		4
	Контрольна робота		2	
	ВСЬОГО	26	12	52

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекцій - 26 год.

Семінарів – 12 год.

Самостійна робота – 52 год.

Рекомендована література:

Основна:

1. Грабовський С., Ставряні С., Шкляр Л. Нариси з історії українського державотворення. – К., 1995.
2. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX-XX ст. – К., 1996.
3. Левицький К. Історія політичної думки галицьких українців: 1848-1918: В 2 т. – Львів, 1926-1927.
4. Малик Я., Вол Б., Чуприна В. Історія української державності. – Львів, 1995.
5. Скакун О.Ф. Политическая и правовая мысль на Украине (1861-1917). - К., 1987.
6. Українська державність у XX столітті. - К., 1996. - С. 85-96.
7. Шевчук В. Козацька держава. Етюди до історії українського державотворення. – К., 1995.
8. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності: Курс лекцій. – К., 1999.
9. Яворницький Д. Історія запорізьких козаків. - К., 1990. Т.1.

Додаткова:

1. Апанович О. Українсько-російський договір 1654 року. Міфи і реальність. – К., 1994.
2. Борщак І., Мартель Р. Іван Мазепа: Життя й пориви великого Гетьмана. – К., 1991.
3. Брайчевський М. Утвердження християнства на Русі. – К., 1988.
4. Брик М. Юрій Немирич, 1612-1659: На тлі історії України. – Львів, 1974.
5. Грушевський М.С. З політичного життя Старої України. – К., 1918.
10. Гуржій О. Українська козацька держава у другій половині XVII-XVIII ст.: кордони, населення, право. – К., 1996.
6. Гунчак Т. Україна: перша половина XX ст. Нариси політичної історії. – К., 1993.

7. Забаревський М. В'ячеслав Липинський і його думки про українську націю і державу. - Відень, 1925.
8. Замлинський В.О. Творець першої української конституції (Пилип Орлик) // Українська ідея. Перші речники. - К., 1994. - С. 63-80.
9. Історія України в особах. ІХ-ХVІІІ ст. – К., 1993.
10. Історія України в особах. ХІХ-ХХ ст. – К., 1995.
11. Історія українського козацтва: Нариси: У 2 т. / Редкол.: В.А.Смолій (відп. Ред..) та ін. – К., 2006.
12. Кресіна І., Кресін О. Гетьман П.Орлик і його Конституція. – К., 1993.
13. Мазепа: Збірник / ред. Р.Смаль-Стоцький. – Варшава, 1938.
14. Володарі гетьманської булави. – К., 1994.
15. Мицик Ю. Політичні концепції Богдана Хмельницького: деякі аспекти реалізації // Доба Богдана Хмельницького (до 400 річчя від дня народження великого гетьмана). Збірник наукових праць. – К., 1995. – С.25-39.
16. Нагорна Л.П. Політик, воїн, державотворець (Богдан Хмельницький) // Українська ідея. Перші речники. - К., 1994. - С. 25-46.
17. Нагаєвський І. Історія української держави ХХ сторіччя – К., 1994.
18. Павленко Ю., Храмов Ю. Українська державність у 1917-1919 рр. – К., 1995.
19. Сергієнко Г.Я. Суспільно-політичний рух на Україні після повстання декабристів. 1826-1850. – К., 1971.
20. Смолій В.А. З думою про Україну (Іван Мазепа) // Українська ідея. Перші речники. - К., 1994. - С. 47-62.
21. Смолій В.А., Степанков В.С. Українська державна ідея ХVІІ-ХVІІІ століть: проблеми формування, еволюції, реалізації. - К., 1997.
22. Солдатенко В.Ф., Сиволоб Ю.В. Витоки і передвісники української ідеї // Українська ідея. Перші речники. - К., 1994. - С. 5-16.
23. Солдатенко В.Ф., Сиволоб Ю.В. Витоки української ідеї // Українська ідея. Історичний нарис / Солдатенко В.Ф., Крижанівський В.П., Левенець Ю.А. та ін. – К., 1995.
24. Субтельний О. Мазепинці. - К., 1994.
25. Толочко А.П. Князь в Древней Руси: власть, собственность, идеология. – К., 1992.
26. Феденко П. Український рух у ХХ сторіччі. - Лондон, 1959.